

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

Initiatiefnemers:

Jan van Dam-Timmers, CDA Dordrecht
Franciske van Vugt-Roose, CDA Dordrecht
Karin Boom-Vos, Dordtse VVD
Paul den Hartog, Groenlinks

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

Aard van dit initiatiefvoorstel

Met dit initiatiefvoorstel willen bovenstaande partijen het voor inwoners van de 19^e eeuwse schil en van de binnenstad beter mogelijk maken om hun woning van zonnepanelen te voorzien. Daarmee dragen deze inwoners ook bij aan het lokaal opwekken van energie en worden ze in staat gesteld hun woning te verduurzamen waarmee ze bijdragen aan de duurzaamheidsopgaven waarvoor onze stad staat.

Dit voorstel is in feite een amendement op de Welstandsnota uit 2020. Omdat het niet mogelijk is deze rechtstreeks te amenderen, omdat daar een (raads)voorstel voor nodig is, is dit initiatiefvoorstel opgesteld. Het beoogde resultaat is dat zonnepanelen op veel meer plekken mogelijk worden, doordat de regels in de Welstandsnota ruimer (en beter) passen bij de huidige situatie.

Op het moment dat dit initiatiefvoorstel zal worden aangenomen moet het college navolging geven aan de verruiming van de regels uit de welstandsnota. De nieuwe regels zijn dan maatgevend voor het wel of niet honoreren van verzoeken van inwoners met betrekking tot het realiseren van een zonnepaneelsysteem.

Het initiatiefvoorstel kent de volgende onderdelen:

1. Inleiding
 - 1.1. Zonnepaneel
2. Probleemstelling
 - 2.1. Welstandsnota 2020
3. Beoogde maatschappelijke effecten
 - 3.1. Voor de stad en de Dordtse Samenleving
 - 3.2. Voor de Dordtse inwoners
4. Afweging
5. Aangepaste welstandsnota
 - 5.1. Historische Binnenstad (p55)- aanpassing 1
 - 5.2. 19^e eeuwse schil (p69) – aanpassing 2
6. Financiële gevolgen, dekking en risico's
7. Overige effecten
8. Communicatie
9. Procesvoorstel
10. Besluit

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

1. Inleiding

Op dit moment ondervinden inwoners uit de 19^e eeuwse schil en uit de historische binnenstad tegen (onnodige) problemen aan als ze bij de gemeente netjes om toestemming vragen om zonnepanelen op het dak te mogen plaatsen. De in de Welstandsnota opgesomde criteria sluiten onvoldoende aan op wat inwoners nodig hebben als ze de keus voor zonnepanelen willen maken. De huidige onwikkelingen, waaronder de energiecrisis, de 2040 energie-neutraal ambitie maken het meer dan ooit noodzakelijk dat inwoners de keus voor zonnepanelen kunnen maken.

Waar in het vervolg wordt gesproken over zonnepanelen kan ook gelezen worden 'zonnecollectoren'.

1.1. Zonnepaneel

Een zonnepaneel absorbeert lichtdeeltjes uit zonnestraling, waardoor elektrische spanning ontstaat en via een omvormer uiteindelijk voor elektrische energie zorgt.

Een zonnepaneel wordt over het algemeen boven op het dak met een kliksysteem bevestigd, waarbij beugels om panlatten worden geklemd. Op deze manier kunnen zonnepanelen ook weer eenvoudig worden verwijderd. De dakpannen blijven bij dit systeem gewoon intact. Ook op rieten daken kan dit systeem worden toegepast.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

2. Probleemstelling

Door de criteria in de Welstandsnota is het voor tal van inwoners niet mogelijk om zonnepanelen te plaatsen op de zonnige kant van hun dak.

Dit komt met name door de formulering rondom de niet-zichtbaarheid. Deze formulering is heel strak geformuleerd, waardoor het plaatsen van zonnepanelen op veel panden niet mag. Hoewel dit voor meerdere interpretaties vatbaar zou kunnen zijn, willen we op dit punt meer ruimte.

De motie *Verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energielabels* die op 8 november 2022 door de raad is aangenomen, voldoet niet aan de wens om het ook mogelijk te maken voor de woningen in de binnenstad en de 19^e eeuwse schil met hogere labels.

De gevolgen van het niet zelf energie op te kunnen wekken door gebruik te maken van het dagelijkse zonlicht, zijn uiteenlopend. De energierekening blijft voor veel huishoudens onaanvaardbaar hoog. Ook kan er niet worden bijgedragen aan de energiedoelstelling die we met elkaar voor ogen hebben. De binnenstad en ook de 19^e eeuwse schil worden daardoor minder aantrekkelijk voor inwoners en op wat langere termijn kan dit zelfs voor verloedering van de binnenstad zorgen. Al deze gevolgen vragen dus om een aanpassing van de welstandsnota.

Hoewel er op het gebied van duurzaamheid meer aanpassingen wenselijk kunnen zijn, kiezen we ervoor om daarop vooruitlopend een snelle slag te maken met betrekking tot de zonnepanelen.

Omdat inwoners het nu soms niet zien zitten om een vergunning aan te vragen, is er een wildgroei ontstaan in legplannen van zonnepanelen. Het lijkt er ook op dat er momenteel niet meer op gehandhaafd wordt. Ook aan die situaties willen we een positieve wending geven.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

2.1. Welstandsnota 2020

Dit initiatiefvoorstel is gericht op de aanpassing van de criteria die worden gesteld aan het plaatsen van zonnepanelen in de Welstandsnota van 2020 voor de historische binnenstad en de 19^e eeuwse schil (p. 55/p.69). De onderstaande criteria dienen dus vervangen te worden:

Ruimtelijke inpassing

- De voorzieningen mogen niet op een dakvlak worden aangebracht dat gericht is op of heel goed zichtbaar is vanuit de (semi-)openbare ruimte. Onder (semi-)openbare ruimte worden ook tuinen van openbare voorzieningen met een beperkte openstelling gerekend en havens en rivieren.
- Platte daken of platte dakdelen zijn doorgaans het meest geschikt om dit soort voorzieningen aan te brengen.
- Het aanbrengen van de voorziening dient te geschieden zonder aantasting van de historische dakbedekking.
- Op daken met leien of rietdekking zijn zonnepanelen of -collectoren niet mogelijk.
- De voorkeur gaat uit naar plaatsing van de voorziening op het achter- of zijdakvlak als deze zijde en de aan te brengen voorzieningen niet te goed zichtbaar zijn vanaf de weg of het openbaar groen/water.

Op plat dak

- Zonnecollectoren of zonnepaneel zo ver van de dakrand verwijderd plaatsen als de collector of het paneel hoog is.

Op schuine dakvlakken

- Tussen de nok en de bovenrand van de voorziening dient minimaal één pan te resteren.
- Tussen de goot en de onderrand van de voorziening dient minimaal één pan te resteren.
- Tussen de nokkeper of dakrand en de zijkant van de voorziening dienen minimaal 3 pannen te resteren.
- Tussen dakkapel of schoorsteen en de randen van de voorziening dient minimaal één pan te resteren.
- De voorziening is gelijkvormig aan eerder geplaatste vergelijkbare voorzieningen op het betreffende dakvalk.
- De voorziening mag niet ten kosten gaan van de karakteristiek van de kapvorm.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

3. Beoogde maatschappelijke effecten

3.1. Voor de stad en Dordtse samenleving

- De historische binnenstad blijft betaalbaar bewoonbaar;
- Zonnepanelen leveren een bijdrage aan de lokale energieopgave;
- Betrokken inwoners wordt het mogelijk gemaakt te investeren in het Dordtse erfgoed;
- Doet recht aan de ambitie uit het Politiek Akkoord om Dordrecht in 2040 klimaatneutraal te maken.

3.2. Voor de Dordtse inwoners

- Lagere energiekosten;
- Minder CO2-uitstoot;
- Waarde van de huizen blijft intact.
- Bijdrage leveren aan klimaatneutraal 2040;

3.3. Afweging

Bij het maken van de afweging tussen erfgoed en duurzaamheid wordt de keus gemaakt voor duurzaamheid met zoveel mogelijk behoud van ons erfgoed door afweging op voordak aan toets te onderwerpen. Historisch erfgoed en behoud daarvan blijven we van onschatbare waarde vinden. Beeldkwaliteit van de binnenstad is daarbij belangrijk. Beiden zijn een belangrijk uitgangspunt maar moeten mee kunnen gaan aan de eisen van de tijd qua benodigde verduurzaming.

Daar waar in de Welstandsnota het leggen van panelen wordt gezien als een aantasting van het dakvlak, kan dit juist ook als een onderdeel van de oplossingen voor de energieproblemen worden gezien. Ook mét zonnepanelen kun je een mooi aanzicht hebben. Ervan uitgaande dat de ontwikkelingen op dit gebied niet stilstaan, is er ook steeds meer mogelijk met passende kleuren, integreren met het dak. In elk geval is er geen sprake van een permanente aantasting van de dakvlakken vanwege de eenvoudige bevestiging.

Tegelijkertijd draagt de mogelijkheid van verduurzaming van huizen bij aan de aantrekkelijkheid bewoning binnenstad en houdt het leegloop en verdere ondermijning in de binnenstad tegen.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

4. Aangepaste welstandsnota

Om het doel mogelijk te maken en om de beoogde maatschappelijke effecten te bewerkstelligen is vervangende tekst in de Welstandsnota nodig. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de historische binnenstad en de 19^e eeuwse schil.

4.1. Historische binnenstad (p.55) – aanpassing 1

De tekst van de criteria zoals beschreven op pagina 55 van de huidige Welstandsnota (zie hierboven) schrappen en deze vervangen door:

Ruimtelijke inpassing

- Het aanbrengen van de voorziening moet zonder blijvende aantasting van de historische dakbedekking gedaan worden.
- De voorkeur gaat uit naar plaatsing van de voorziening op het achter- of zijdakvlak. Bij het beoordelen van plaatsing op het voordakvlak moet voorkomen worden dat het stadsgezicht wordt aangetast*.

**het college moet hiervoor een werkbare toets formuleren*

Op schuine dakvlakken

- Tussen de nok en de bovenrand van de voorziening moet minimaal één dakpan vrij blijven.
- De voorzieningen mogen niet in de goot geplaatst worden.
- Tussen de nokkeper of dakrand en de zijkant van de voorziening moet minimaal één pan overblijven.
- Om te streven naar een uniform straatbeeld ziet het legplan van de voorziening er zoveel mogelijk hetzelfde uit als die van de overige legplannen in de straat.

4.2. 19e eeuwse schil (p.69) – aanpassing 2

De tekst van de criteria zoals beschreven op pagina 69 van de huidige Welstandsnota (zie hierboven) schrappen en deze vervangen door:

Ruimtelijke inpassing

- Het aanbrengen van de voorziening moet zonder blijvende aantasting van de historische dakbedekking gedaan worden.
- De voorkeur gaat uit naar plaatsing van de voorziening op het achter- of zijdakvlak.

Op schuine dakvlakken

- Tussen de nok en de bovenrand van de voorziening moet minimaal één dakpan vrij blijven.
- De voorzieningen mogen niet in de goot geplaatst worden.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

- Tussen de nokkeper of dakrand en de zijkant van de voorziening moet minimaal één pan overblijven.
- Om te streven naar een uniform straatbeeld ziet het legplan van de voorziening er zoveel mogelijk hetzelfde uit als die van de overige legplannen in de straat.

5. Financiële gevolgen, dekking en risico's

Geen gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

6. Overige effecten

Mogelijk treedt er een vliegwieleffect op waarmee inwoners gestimuleerd worden hun huis toekomstbestendig te maken. Doordat huizen in kosten beheersbaar blijven wordt voorkomen dat de binnenstad steeds minder aantrekkelijk is voor bewoners.

Als de Welstandscommissie goed overlegt met de inwoners die verzoeken indienen, kan wildgroei aan zonnepaneel-legplannen voorkomen worden. Bovendien maakt dit het handhavers ook weer mogelijk om toe te zien op naleving van de nieuwe regels.

7. Communicatie

Bij aanpassing van de Welstandsnota dient dit breed onder de Dordtse bevolking bekend gemaakt te worden. De initiatiefnemers doen de suggestie om hierover jaarlijks te communiceren, zoals ook gebruikelijk is met bv. de hoogwatermailservice en eenmalig in Dordt Centraal en de gebruikelijke gemeentelijke communicatiekanalen.

8. Financiële gevolgen, dekking en risico's

Geen gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

9. Overige effecten

Mogelijk treedt er een vliegwieleffect op waarmee inwoners gestimuleerd worden hun huis toekomstbestendig te maken. Doordat huizen in kosten beheersbaar blijven wordt voorkomen dat de binnenstad steeds minder aantrekkelijk is voor bewoners.

Als de Welstandscommissie goed overlegt met de inwoners die verzoeken indienen, kan wildgroei aan zonnepaneel-legplannen voorkomen worden. Bovendien maakt dit het handhavers ook weer mogelijk om toe te zien op naleving van de nieuwe regels.

10. Communicatie

Bij aanpassing van de Welstandsnota dient dit breed onder de Dordtse bevolking bekend gemaakt te worden. De initiatiefnemers doen de suggestie om hierover jaarlijks te communiceren, zoals ook gebruikelijk is met bv. de hoogwatermailservice en eenmalig in Dordt Centraal en de gebruikelijke gemeentelijke communicatiekanalen.

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

11. Procesvoorstel

- 7 februari: het initiatiefvoorstel wordt tijdens de raadsvergadering ingediend
- 7 maart: uiterlijke datum voor de reactie van het college
- 21 en/of 28 maart: bespreking in de commissie
- 11 april: raadsvergadering, besluit over het dan voorliggende voorstel

12. Gevraagd besluit

1. Aanpassing 1 overnemen, deze betreft de vervangende tekst 'historische binnenstad' op pagina 55 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
2. Aanpassing 2 overnemen, deze betreft de vervangende tekst '19^e eeuwse schil' op pagina 69 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
3. Het college de opdracht geven om zorg te dragen voor een goede communicatie, zodat alle inwoners van de genoemde stadsdelen goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen.

13. Opdracht aan het college

4. Aanpassing 1 overnemen, deze betreft de vervangende tekst 'historische binnenstad' op pagina 55 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
5. Aanpassing 2 overnemen, deze betreft de vervangende tekst '19^e eeuwse schil' op pagina 69 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
6. Het college de opdracht geven om zorg te dragen voor een goede communicatie, zodat alle inwoners van de genoemde stadsdelen goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen;

Dordrecht, 7 februari 2023

Ondertekening:

Jan van Dam-Timmers
Raadslid CDA Dordrecht

Franciske van Vugt-Roose
Raadslid CDA Dordrecht

Karin Boom-Vos
Dordtse VVD

Paul den Hartog
Groenlinks Dordrecht

Initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon'

Ontwerpbesluit

De RAAD van de gemeente Dordrecht;

gelezen het initiatiefvoorstel 'Geen dag zonder zon' zoals door het Christen Democratisch Appèl (CDA), de Dordtse VVD en Groenlinks ingediend op 7 februari 2023;

gelezen het collegeadvies bij het initiatiefvoorstel van; gelet op artikel 147a van de Gemeentewet;

besluit:

1. Aanpassing 1 overnemen, deze betreft de vervangende tekst 'historische binnenstad' op pagina 55 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
2. Aanpassing 2 overnemen, deze betreft de vervangende tekst '19^e eeuwse schil' op pagina 69 van de huidige Welstandsnota vervangen door bovenstaande voorgestelde tekst;
3. Het college de opdracht geven om zorg te dragen voor een goede communicatie, zodat alle inwoners van de genoemde stadsdelen goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen;

Aldus besloten in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff